

JAPONYA

JAPONYA

BİR YÜKSELİŞİN KISA HİKAYESİ

ÖNSÖZ

Japonya, konusu bu mektupların çerçevesine girecek gibi değil. Sana sadece bizdeki kimi efsanelerin aslısızlığını anlatmak için yazdım.

Niyazi Berkes, 1976

Yirminci yüzyıla biçimini veren “çok önemli” olaylardan dördünde, taraflardan biri Japonlardır. Söz konusu olaylar, ilk kez bir Doğulu gücün (Japonya), bir Batılı gücü (Rusya) yenmesi (1905), Pearl Harbour Baskını (1941), atom bombasının ilk kez kullanılması (1944) ve yine ilk kez bir Doğulu ülkenin, Batı ekonomilerinin tümüne birden meydan okuması, hatta sessiz sedası olağanüstü atılımlar gerçekleştirerek üçüncü büyük ekonomi unvanını kazanmasıdır.

Bu bakımdan, Japonların kültürel, siyasi ve toplumsal tarihini anlamak, yirminci yüzyıl dünya tarihini anlayabilmek için son derece önemlidir. Yine Japonların tarihini anlamak, bugünkü uluslar arası politika ortamında, başa gürüşmenin yöntemlerini, stratejilerini ve bedelini bize anlatır.

JAPONYA

Japonya'nın dışa açılması nasıl başlamıştır? **Dışa açılmanın başlangıcında, Japonya'nın kültürel özellikleri ve o güne kadar olan tarihinin altı çizilmesi gereken başat özellikleri nelerdir?** Japonlar, üstünlük duygusunu nasıl ve neden geliştirmiştir? **Japonların emperyalist politikalar gütmesinin ilham kaynağı nedir?** Ne gibi olayların yönlendirmesiyle Japonlar ABD'ye aniden saldırmıştır? **ABD, atom bombasıyla dehşet gösterisi yaparak dünyayı teslim almak isterken, kurban olarak neden Japonları seçmiştir?** ABD'nin Japonlara atom bombası atmasında nasıl bir kültürel arka plan vardır? **Japonlar, Kore Savaşı'ndan ve Vietnam Savaşı'ndan nasıl yararlanmıştır?** Japonlar, kayıtsız şartsız teslim olduktan sonra 30-35 yılda dünyanın üçüncü büyük ekonomisi olmayı nasıl başarmışlardır? **Bu süreçte nasıl düşünmüşler, nelere öncelik vermişlerdir?**

Kitabımızın sınırlı çerçevesi ölçüsünde bütün bu sorulara teker teker eğileceğiz.

Japonya'nın başarıları, sanki insanüstü bir durum söz konusuymuş gibi, "Japon mucizesi" olarak nitelendirilir. Oysa olup bitenlerin akla uygun bir açıklaması vardır. Bunun için Japon kalkınmasının gözle görülmeyen arka planını incelemeliyiz. Aksi halde, Japon tecrübesinden yararlanma imkânı bulamayız. Geleceđimizi Avrupa Birliđi'ne girip girmemeye başladığımız, "uyum"

JAPONYA

için gözü kapalı yasa üstüne yasa çıkardığımız bu dönemde, Japonların özellikle endüstriyel yükselişinin tarihine yakından bakmalıyız. Bu bağlamda, elinizdeki kitabın araştırmacılara bir yol haritası olarak yararlı olabileceğini umuyoruz.

Kitap, 1999 yılı sonunda, 21. yüzyıla birkaç ay kala yayınladığımız 3 ciltlik *İkinci Binyılın Muhasebesi* adlı kitabımızın, 1999 yılında yapılan birinci baskısının 54. bölümü esas alınarak hazırlanmıştır ve söz konusu metnin özüne dokunmadan güncellenmesine dayanır.

Saygılarımızla